

Συμβούλιο της Επικρατείας: 2248/1984 (Τμ. Α')

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΚΖ' 1985, σ. 22

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα υπάρχει και όταν το συμβάν οφείλεται σε υπέρμετρη προσπάθεια που κατέβαλλε ο εργαζόμενος για να ανταποκριθεί σε ασυνήθεις όρους εργασίας ή εργάσθηκε κάτω από εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες. Τούτο όμως πρέπει να διευκρινίζεται επαρκώς.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Β. ΡΩΤΗΣ

Εισηγητής: κ. ΑΓΓ. ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόρος: κ.κ. Φ. Αντωνόπουλος, Αγ. Αθανασάκος

Επειδή κατά την έννοια των άρθρων 8 παρ.4, και 34 του αν ν. 1846/1951 εργατικό ατύχημα υπάρχει όχι μόνο στην περίπτωση που ο θάνατος ή η ανικανότητα για εργασία του ασφαλισμένου οφείλεται σε βίαιο εξωτερικό γεγονός που συνέβη κατά την εκτέλεση της εργασίας ή έχει αφορμή αυτή, αλλά και στις περιπτώσεις που οι πιο πάνω συνέπειες οφείλονται σε υπέρμετρη προσπάθεια που κατέβαλε ο εργαζόμενος για να ανταποκριθεί στους ασυνήθεις όρους εργασίας ή στο γεγονός ότι υποχρεώθηκε αυτός να εργασθεί για ορισμένο χρόνο κάτω από εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες (ΣΤΕ 2606/1978, 3914/82 κ.α.). Εξάλλου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του ΙΚΑ (ΑΥΕ 57440/13.1.1938) και ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 6, 24 επ. και 29, οι μεν διοικητικές υπηρεσίες του ΙΚΑ είναι αναρμόδιες για την διαπίστωση σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, της επέλευσης ή όχι εργατικού ατυχήματος, οι δε υγειονομικές υπηρεσίες του ΙΚΑ επιλαμβανόμενες από ιατρική άποψη της περιπτώσεως αποφαίνονται, αιτιολογημένα και δεσμευτικά για τα ασφαλιστικά όργανα, για τη φύση, τις αιτίες, την έκταση και τη διάρκεια της σωματικής ή της πνευματικής πάθησης του ασφαλισμένου, ως και για την ύπαρξη ή όχι αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της πάθησης που διαπιστώθηκε και του ατυχήματος (ΣΤΕ 1311,3319/1975, 3914/1982, 103/84 κ.α.)

Επειδή, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι, όπως προέκυψε από τις καταθέσεις μαρτύρων, στις 30.4.1981 ριχνόταν η πλάκα μιας οικοδομής στο

Γραικοχώρι της Ηγουμενίτσας και ο σύζυγος της αναιρεσίβλητης μάζεψε με το φτυάρι τα χαλίκια κοντά στη μπετονιέρα, όταν ξαφνικά έπεσε στο έδαφος και πέθανε. Με την ιατροδικαστική έκθεση γιατρών του Γενικού Νοσοκομείου Φιλιατών που συντάχθηκε την ίδια μέρα, και την 696/80 γνωμάτευση της ΑΥΕ ΙΚΑ Ιωαννίνων, διαπιστώθηκε ότι ο θάνατος του προήλθε από οξύ έμφραγμα οπισθίου τοιχώματος" ενδεχομένως εξ αιτίας της εκτέλεσής της κανονικής εργασίας που είχε αναλάβει". Το δικαστήριο της ουσίας, έκρινε ότι ο θάνατος του συζύγου της αναιρεσιβλήτου οφειλόταν σε βλάβη του οργανισμού του, που προκλήθηκε από την υπέρμετρη προσπάθεια που κατέβαλε εκείνη την ημέρα κατά τη διάρκεια της εργασίας του για ν' ανταποκριθεί στις ασυνήθιστες και πέρα απ' τον κανονικό κύκλο της απασχολήσεώς του συνθήκες εργασίας. Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξε το δικαστήριο αφού έλαβε υπόψη του ότι ο αποβιώσας ήταν 66 χρόνων και η εργασία που έκανε, αν και ήταν η συνήθης, έπρεπε εκείνη την ημέρα να γίνεται με μεγάλη ταχύτητα, γιατί ριχνόταν η πλάκα της οικοδομής και όλοι οι εργάτες έπρεπε να συγχρονισθούν καταβάλλοντας υπέρμετρη προσπάθεια για να προλάβουν το στέγνωμα του τσιμέντου, τη βροχή, τη νύχτα ή κάτι άλλο και μάλιστα ανεξάρτητα από ωράριο, αφού η ώρα ήταν ήδη προχωρημένη και επομένως η καταπόνηση του οργανισμού του συζύγου της αναιρεσίβλητης ήταν σοβαρή από τον τρόπο που έπρεπε εκείνη την ημέρα να προσφέρει αυτός την κατά τα άλλα συνήθη εργασία του. Έτσι, όμως, η προσβαλλόμενη απόφαση, στηρίζεται μεν στη γνωμάτευση της ΑΥΕ, κατά την οποία ενδεχομένως ο θάνατος του συζύγου της αναιρεσίβλητης να προήλθε από την εκτέλεση της εργασίας που είχε αναλάβει, αλλά δεν διευκρινίζεται επαρκώς σ' αυτήν αν οι συνθήκες εργασίας την ημέρα του θανάτου ήσαν οι συνήθεις ή εξαιρετικές και για το λόγο αυτό η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και η υπόθεση να παραπεμφθεί στο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο γιατί χρειάζεται διευκρίνιση στο πραγματικό της μέρος.